

Raadpleeg in geval van twijfel steeds een arts!

Wat doen bij overlast van eikenprocessierupsen?

- Waarschuw het gemeentebestuur.
Zij zullen passende maatregelen treffen of de verantwoordelijke diensten op de hoogte brengen. Het is mogelijk dat een gemeentelijk reglement beschrijft hoe, waar en wanneer de rupsen bestreden moeten worden.
- Probeer elk contact met de rupsen te voorkomen en maak ook kinderen hierop attent.

Wat mag je vooral niet doen?

- De rupsen en nesten aanraken en zelf trachten te bestrijden. Gebruik zeker geen insecticiden want deze middelen kunnen schadelijk zijn voor de mens en het milieu.
- Wegspuiten met bijvoorbeeld een hogedrukreiniger. De brandharen van de rupsen kunnen dan immers via de lucht verspreid geraken.

Hoe voorkom je ongemakken?

- Vermijd elk contact met de rupsen en de nesten.
- Draag kledij die hals, armen en benen bedekt en ga niet op de grond zitten.
- Na contact met rupsen of brandharen mag je niet krabben of wrijven.
Was of spoel de huid en ogen goed met water.
- Was zo nodig al je kleren.

Tot slot:

Raak nooit in paniek als er eikenprocessierupsen in je omgeving zitten. Je gezond verstand en voorzichtige aanpak kunnen veel hinder voorkomen.

Nog verdere vragen?

Meer informatie vind je op:

www.zorg-en-gezondheid.be/eikenprocessierups.aspx

www.eikenprocessierups.be

Je kan ook contact opnemen met je huisarts, het gemeentebestuur of de Medisch Milieukundige van jouw regio (www.mmk.be).

Eikenprocessierupsen, wat je zeker moet weten!

Alle contact vermijden!

Eikenprocessierupsen

Sinds enkele jaren krijgen we tijdens de zomermaanden te maken met eikenprocessierupsen. Naast kaal gevreten eikenbomen, veroorzaken deze rupsen vooral ernstige jeukhinder bij mensen die in contact komen met hun brandharen.

Hoe herken je de eikenprocessierups (vlinder)?

Eikenprocessierupsen trekken voornamelijk 's avonds 'in processie' vanuit spinsels of dikke takken naar de bladeren van de boom. Het zijn vooral eikenbomen (inlandse, maar soms ook Amerikaanse) die hun voorkeur genieten.

Tussen half april en begin mei komen de oranjeachtig gekleurde jongen uit de eitjes. Omdat zij nog geen brandharen hebben, is er dan nog geen risico op hinder.

© J.Stuuman-Huitema/Foto Natura

Na de derde vervelling, die start rond half mei, krijgen de rupsen hun 700.000 microscopisch kleine brandharen en zorgen zij voor problemen. De volgroeide rupsen hebben een grijsgrauwe kleur met lichtgekleurde zijden en zijn bedekt met lange witte haren. Deze witte haren zijn niet de brandharen.

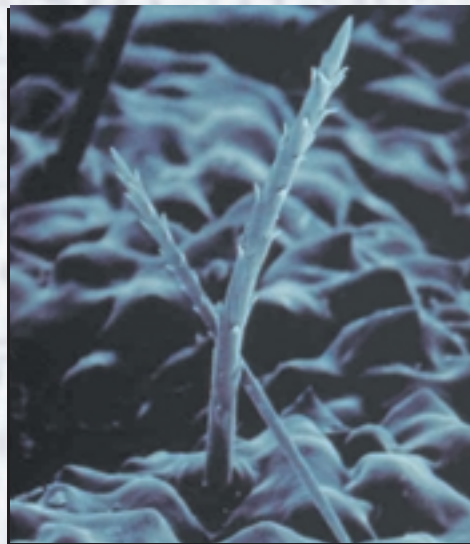
Vanaf juli verpoppen de rupsen zich in een stevige cocon van haren en ander materiaal en groeien uit tot een onopvallende grijze nachtvlinder.

© Kreutzer/Foto Natura

Welke problemen veroorzaken de rupsen?

Wie ooit in aanraking kwam met de brandharen van de eikenprocessierups herinnert zich wellicht de hevige jeuk. De brandharen kunnen ook leiden tot ontstekingen of astmatische reacties. De brandharen behouden meer dan 5 jaar hun schadelijke werking. Daarom wordt aangeraden om de oude nesten te laten verwijderen. Doe dit zeker niet zelf!

© Henk Jans

Naast hinder voor de mens kunnen grote groepen processierupsen eikenbomen volledig kaal eten. Gezonde bomen ondervinden weinig hinder van een eenmalige vraat omdat de rupsen de knoppen niet opeten. De eikenbomen krijgen tijdens de zomer of het volgende jaar opnieuw bladeren.

Gezondheidsproblemen bij de mens

De belangrijkste effecten die optreden na contact met brandharen situeren zich vooral ter hoogte van de huid, de ogen en de bovenste luchtwegen.

Contact met de huid

Wanneer de huid in contact komt met de brandharen van de eikenprocessierups kan er huiduitslag verschijnen die gepaard gaat met hevige jeuk. Dit is het gevolg van een lokale ontstekingsreactie. De klachten verdwijnen doorgaans zonder behandeling binnen twee weken. Er hoeft geen rechtstreeks contact geweest te zijn met de rupsen

© Henk Jans

om deze problemen te veroorzaken. De haartjes kunnen bijvoorbeeld ook door de wind meegevoerd worden, waardoor ze in de kleding terechtkomen en aanleiding geven tot langdurig contact. Door deze kledij grondig te wassen, kunnen brandharen verwijderd worden.

Contact met de ogen

Als de brandharen in de ogen terechtkomen, kunnen zij aanleiding geven tot heftige pijnlijke reacties en soms zelfs ontstekingen. In zeldzame gevallen kunnen de brandharen dieper in het oog binnendringen en daar een chronische oogontsteking met een soort knobbelvorming teweegbrengen. Omdat er in het laatste geval al maanden verstreken kunnen zijn, wordt het verband tussen het contact met de brandharen en de oogontsteking vaak niet meer gelegd. Enkel met een operatieve ingreep kunnen de haartjes dan nog verwijderd worden.

De bovenste luchtwegen

Bij inademing van brandharen kan irritatie of ontsteking optreden van de slijmvliezen van de bovenste luchtwegen. Dit kan leiden tot slijmstroomingen, ontsteking van de neus-slijmvliezen en ademhalingsstoornissen.

© Provinciaal Instituut voor Hygiëne, Antwerpen

